

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXII. — Izdan in razposlan dné 27. junija 1890.

115.

**Ukaz poljedelskega ministerstva
v porazumu z ministerstvom za no-
tranje stvari z dné 14. junija
1890. l.**

o uniformovanji c. k. gozdnih in rudniških urad-
nikov.

Na podstavi Najvišega pooblastila z dné 3. ju-
nija 1890. l. se z ozirom na §. 10. v ukazu vsega
ministerstva z dné 20. oktobra 1889. l. (Drž. zak.
št. 176.) o uniformovanji c. k. gozdnih in rudniš-
kih uradnikov ukazuje naslednje, ob enem pa se
razveljavljajo vsi sedaj o tem obstoječi predpisi.

I. Gozdni uradniki.

§. 1.

Gozdni uradniki, to je gozdnotehnični uradniki
državne gozdne uprave in politične uprave, vstevši
gozdnotehnične uradnike poljedelskega ministerstva,
morajo nositi z ukazom vsega ministerstva z dné
20. oktobra 1889. l. (Drž. zak. št. 176.) predpisano
uniformo, toda s témi-le izpremenami:

1. K §§. 16. in 17.

Za obstransko (pobočno) orožje je lovski nož
vzorec 1. a, b, c, d).

(Slovenisch.)

Taisti sestoji iz ploče, rokovišča in toka (nož-
nice).

Jekléna ploča (klinja) je ravna, 63 centimetrov
dolga, pri rokovišči 3 centimetre široka, od osti
v dolgosti 25 centimetrov dvorezna, od tod počenši
notri do 2.5 centimetra nad ročajem enorezna in
na obeh stranéh proti hrbtu bokasto brušena.

Največa debelina hrbtova je 0.7 centimetra.

Rokovišče (držalo), ki je dolgo 14 centime-
trov, sestoji iz slonokoščenega, na obeh stranéh
s tremi pozlačenimi zakóvcami pritrjenega ročaja,
iz litega in graviranega ročajnika in paličnika z obo-
dom navzgor do gorenjega ročajevega konca, potem
iz branika v školjki, katera je okrašena s cesarskim
orlom, ki narejen v vzvišanem delu in obdan
z listnatimi vejicami nosi začetnice imena Njegovega
c. in k. apostolskega Veličanstva.

Po obmérih in obliki ploče iz mehkega lesa
narejeni in na vnanji strani s črno lakiranim konj-
skim usnjem prevlečeni tok je opravljen zgoraj
z ustnikom, kateri ima v oprijemanje pripasača
čep v obliki želoda, na pol z listom pokritega,
spodaj pa je opravljen z nakončnikom. Ustnik in
nakončnik sta okrašena z lovskimi znaki. Vsa
oprava je od pozlačene cizelovane kovine.

Lovski nož se nosi na zlatem, s zelenim
usnjem podvlečenem pripasači natikalci, in sicer
v službi pod suknjo, o gali pa nad suknjo.

Pripasač sestoji iz opaska in iz pesta. Opasek
je vravnan takó, da se more po telesni debelosti

razširjati ali zoževati, ter ima iz pozlačene kovine pripaslačvo zapono, ki se pritruje spredaj.

Pesto sestoji iz sprednjega in zadnjega dela, katera sta na straneh združena s sabo, spodaj in zgoraj pa odprta.

Sprednji del je širši od zadnjega in od zgoraj doli do srede obodoma izrezan; v obodu je s čepkom pritrjen tok.

Zadnji del ima podobo vilic z dvema navzgor molečima, 8·5 centimetrov dolgima rogljema, katera sta na zgorenjem konci po oblem obodeci sklopljena vsak z obodčevim kosom, dolgim po 10 centimetrov, ter so trdno prišita na levem delu opaska 25 centimetrov pred njega koncem in 6·5 centimetrov vsaksebe.

2. K §. 18.

Uniforemski plašč je iz temnorjavega sukna in tako dolg, da je telo pokrito do 15 centimetrov iznad gležnjev (šišek); plaščeva petlja (zamka) je iz temnorjave ovčje volne. V ostalem je plašč tako napravljen, kakor tisti, ki je predpisan v §. 18. omenjenega ukaza vsega ministerstva.

II. Rudniški uradniki.

§. 2.

Rudniški uradniki, to je montanistični uradniki, nastavljeni v poljedelskem ministerstvu in pri rudniških oblastvih, rudniških akademijah in rudniških uradih države in grško-vzhodnega vérskega zalóga, morajo nositi v naslednjem popisano uniformo.

A. Pražnja uniforma.

1. Rudniška suknja.

Vzorec 2. in 3. Rudniška suknja [vzorec 2., 3. a) in b)] je od črnega sukna priležno ukrojena, s stoječim vratnikom in z rokavovimi vzleki iz temnorjavega žameta.

Stoječi vratnik bodi enakomerno 4 centimetre visok, rokavovi vzleki pa enakomerno 7 centimetrov.

Konca stoječega vratnika sta po poprečnici 1·3 centimetra zmerno zaokrožena.

Vzorec 4. Život rudniške suknje seza doli do kolkov in se zapenja z vrsto 9 pozlačenih gumbov (vzorec 4.), na katerih je pritisnjen (nakût) c. k. dvoglavi orel.

Škrice, na svojih sprednjih delih v poprečnici 5·2 centimetrov zaokrožena, sta po velikosti osebe 26 do 32 centimetrov dolga in le malo gubasta. V vsaki izmed škricovih gub zadaj sta nameščena navpično krojena žepa, katera krijeta trivoglati, s tremi pozlačenimi gumbi obšiti lestvici.

Prav na ramenih od vratnika do svitkov naramnikov so 33 milimetrov dolge proge od črnega žameta, ki so položene v 9 milimetrov široke gube, katere enakomerno segajo druga nad drugo od zgoraj nizdoli ter so pritrjene na suknji.

Tudi oba svitka naramnika sta od črnega žameta, imata v premeru, kjer sta najdebelejša, 20 milimetrov, segata pa od enega stranskega šiva rokavov do drugega in se zožujeta v ostine proti obema stranskima šivoma.

Na vsaki vnanji strani nadlehtu sta dva, od zadnjega do sprednjega rokavovega šiva segajoča, nekoliko vatovana nabuška drug nad drugim, katera sta narejena po navpičnih, od zadaj naprej presegajočih se gubah, vidno širokih 13 milimetrov, in segata od svitka naramnika do 40 milimetrov nad lehtom, kjer jih omejuje črnozлата vrvica (kakor na uniforemskih kapah); enaka vrvica loči vsaksebe tudi oba enako velika nabuška.

Rokava sta za pestjo odprta in opravljena z malim orlastim gumbom.

Podlaka je črna in ob vseh robih ima obrobec (passepoil) iz temnorjavega sukna.

Uradniki V., VI., VII. in VIII. činovnega razreda nosijo na vratniku in vzlekih zlate obšive (pascé) enakega vzorca, todá različne širskosti, in sicer iznaša ta širskost v V. činovnem razredu za vratnik 33 milimetrov (vzorec 6.), za vzleke pa 53 milimetrov (vzorec 7.), v VI., VII. in VIII. razredu za vratnik in za vzleke enakomerno 33 milimetrov.

Čin se oznamuje z rožicami, merečimi v premeru 1·7 centimetra (vzorec 8.), katere so vezene v srebru ali so pa od stisnjenega srebra, ter se nameščajo na sprednjih delih vratnika:

Činovni razred V., VIII. in XI. nosi po eno rožico, činovna razreda VII. in X. nosita po dve rožici,

činovna razreda VI. in IX. pa po tri rožice.

2. Pražnje hlače

so od enakega črnega sukna kakor rudniška suknja, brez obrobeca, spredaj z razporo, spodaj zaprte s podvezama in imajo na obeh straneh po en žep, ki se zapenja.

V V., VI., VII. in VIII. činovnem razredu so na obeh vnanjih stranskih šivih opravljene s zlatimi pasci, in sicer v V. činovnem razredu z dvema po 26 milimetrov dolgima zlatima pascema, katera sta ločena s 3 milimetre dolgo, temnorjavo žameto vovo progo, v VI., VII. in VIII. činovnem razredu pa s samó enim, 26 milimetrov širokim zlatim pascem (vzorec 10.).

3. Rudarski klobuk

Vzorec 11. je od strižene črne klobučine ali okorélega črnega sukna, 14 centimetrov visok, ter zgoraj in spodaj enako širok (vzorec 11. a, b).

Spredaj na zgorenjem robu rudarskega klobuka je roža iz zlatega buljona s črnožametovim osrednjim ščitom, na katerem je cesarski dvoglavi orel v zlatu vezen (po načinu in v velikosti klobučjih rož v obeh kotéh na uniforemskih klobukih civilnih uradnikov).

Pod rožo nekako sredi klobuka je nameščen srebreno rudarsko znamenje (betèc in železo, s trakom vezana), nad njimi cesarska krona iz pozlačene kovine, pod njim pa hrastove in lovorove vejice tudi iz pozlačene kovine.

Nad rožo je nameščen 15 centimetrov visok, črn, stoječ čop iz petelinjih peres, kateri pa je spodaj zajet z vencem iz nojevih peres.

Vodoravno okrog zgorenjega robu rudarskega klobuka nosijo uradniki IX., X. in XI. činovnega razreda zlat, 4 centimetre širok pasec, uradniki VI., VII. in VIII. činovnega razreda zlat, 4·6 centimetre širok pasec z eno črno progo vmes, uradniki V. činovnega razreda pa zlat, 6·6 centimetre širok pasec z dvema črnima progama vmes. Zlati pasci so gledé narisa popolnoma enaki tistim, ki so predpisani za rudarsko suknjo in praznje hlače uradnikom od VIII. činovnega razreda navzgor.

4. Rudarsko usnije

Vzorec 12., 13. je pakrožno rezano iz črnega vrapavega usnija (ne od žameta ali sukna); spredaj vidna, skoraj pravokotna ogla sta drug od drugega 10 centimetrov, od pripasača pa 8 centimetrov narazen; zadaj sega usnije doli čez škrice rudarske suknje in sicer do razdalje 13 do 21 centimetrov od kolena (vzorec 12., 13.).

Rudarsko usnije ima črno podlako ter je ob krajih obrobljeno sè 7 milimetrov širokim, črnim, svilenim trakom.

Vzorec 14. Rudarsko usnije je pritrjeno na pripasači od rudečega safijanovega usnija, kateri je obšit sè zlatim, 26 milimetrov širokim pascem in spredaj sklenjen s pozlačeno zamko iz kovine (vzorec 14.), na ti zamki je nameščen rudarsko znamenje pod cesarsko krono v venci iz hrastovih in lovorovih vejic.

Znotraj na pripasači sta nad levim kolkom dva gumba, na katera se pritruje natikalec rudarskega meča.

Rudarsko usnije se nosi s praznjo in službeno uniformo vselej, in sicer nad rudarsko suknjo, oziroma nad rudarsko haljo.

5. Rudarski meč

Vzorec 15., 16., 17. ima ravno, dvorézno pločo (klinjo), široko pri ročaji 25 milimetrov in dolgo 55 do 65 centimetrov; črni, s pozlačeno žico oviti ročaj (vzorec 15., 16., 17.) ima gumb in obod, potem med prestrežnikoma branik, v katerem je pod krono in nad rudarskim znamenjem v lovorovem in hrastovem venci nameščen cesarski orel; gumb, obod, prestrežnika in branik so iz pozlačene kovine. Ves ročaj od osti gumba do ploče je 15 centimetrov dolg.

Vzorec 18. Tok je lesen in prevlečen s črnim usnjem; 14 centimetrov dolgi črevelj (vzorec 18.) je iz pozlačene, okrašene kovine, usnik tokov pa je prevlečen z gladko, pozlačeno kovino.

Vzorec 13. Rudarski meč se nosi v zlatem pripasači natikalci (vzorec 13.), kateri se pritrdi znotraj na pripasači rudarskega usnija z dvema gumboma.

6. Rudarska palica

Vzorec 19. sestoji iz bradlja in toporišča (vzorec 19. a in b).

Vzorec 20. Bradelj (vzorec 20 a in b) je narejen po pridjanem narisu iz pozlačene kovine in méri 11 centimetrov v vodoravni dolžini.

Toporišče je palica iz črnega, poliranega lesú, 75 do 95 centimetrov dolga; njen prerez méri ob bradlji 24·20 milimetrov, na osti pa 15·15 milimetrov. Obe daljši ploskvi postranici sta zaokroženi, zadnja postranica ima v daljavi 17 centimetrov od bradlja odstavek 4 milimetrov; na sprednji postranici se more vrezati meterska méra.

Pêta je 4 milimetra dolga, iz pozlačene gladke kovine, iz katere na najspodnjem konci nekoliko molí jeklen okov.

Rudarska palica se nosi s praznjo uniformo vselej; more se pa nositi tudi sè službeno uniformo.

7. Zavratnica,

iz črne gladke svilíne, opravljena je z belo vratno progo, katera je narejena po vloženi, črez gorenji rob zavratnice moleči, 3 milimetre debeli krožni vrivci.

8. Rokavice

so iz belega pralnega usnija.

9. Uniforemski plašč

Vzorec 21., 22. (vzorec 21., 22.) je iz temnorjavega sukna in tako dolg, da njegov spodnji rob sega do 16 centimetrov

iznad gležnjev (šišek); spredaj ima v dveh vrstah po 6 velikih, pozlačenih orlastih gumbov.

Vratnik je iz črnega žameta ter se lahko privihne in zavihne; podlako ima iz enakega sukna, kakor plašč, ter je na obeh oglih zaokrožen.

Na vnANJI strani zavihanega dela vratnikovega je na sprednjem robu v sredi nameščen po én nášev (paroli) iz temnorjavega žameta z malim, pozlačenim orlastim gumbom na zgorenjem konci tega nášva.

Spredaj na nastavnem šivu vratnikom je nameščena plaščeva zamka (petlja) iz temnosive ovčje volne, in sicer je na desni klinček, na levi pa zadruga; nastavna konca sta pokrita vsak z eno rožico, narejeno iz enake tvarine.

V kolkovi višini se zadaj nahaja opravljena 6 centimetrov široka in 37 centimetrov dolga skoba, opravljena z 2 velikima, pozlačenima orlastima gumboma in 2 gumbnicama (vzorec 23.).

V višini skobe spojnice je zunaj na obeh straneh nameščen žep, pokrit z oslecem in na levi prsni strani znotraj odprt.

Uniformemski plašč se črez uniformesko sukno (v pražnji in službeni uniformi) nosi o mrzlem in neugodnem vremenu in pa na potovanji.

B. Službena uniforma.

10. Rudarska halja

je v obliki in kroji enaka oblačslu, katero se nosi pod imenom „rudarske srajce“, to je namreč na prsili priležna, zadaj pa gubasta bluza iz črnega sukna, katera se spredaj zapenja z vrsto 9 malih, pozlačenih orlastih gumbov (vzorec 5.), zadaj pa se ji gube vrejajo z vezjó, nameščeno od znotraj nad kolkom (vzorec 24., 25., 26.).

Stoječi vratnik je 35 milimetrov visok, rokavova vzleka pa sta 60 milimetrov široka, oba od črnega žameta; od stoječega vratnika pada pelerinski vratnik iz črnega sukna še nekoliko doli črez ramena. Ta vratnik je na obeh sprednjih koncih 17 centimetrov, zadaj na sredi 18 centimetrov širok, na spodnjem robu jako zmérno izrezan in na sredi hrbta pritrjen.

Na vsakem rokavu je nameščena v sredi med ramenom in lehtom 12 centimetrov dolga in 35 centimetrov široka poprečna proga od črnega žameta, katera je ob spodnjem robu na obeh koncih zaokrožena in obšita s črnimi, 5 milimetrov širokimi pasci vezenci. Od teh žametovih prog visé nizdolu 8 centimetrov dolgi, črni, sukani prami od

svile; navzgor pa se dvigata prav pod pelerinski vratnik dva črna žametova trakova, 5 centimetrov narazen, 1 centimeter široka in na sredi obšita s pasci vezenci; med temi žametovimi trakovi je nameščen grbovni ščit od črnega žameta, na katerem je v zlatu vezeno rudarsko znamenje.

Na vsakem rokavovem vzleku gré 3 centimetra široka, 8 centimetrov dolga proga od črnega žameta na kvišku; na njo je prišito 5 malih, pozlačenih orlastih gumbov (vzorec 5.).

Na vsakem prsnem delu je nameščen triroglat, 2 do 3 centimetre širok, 14 centimetrov dolg zaklopec od črnega žameta z roglji navzgor v méri od ramena do najspodnjega gumba rudarske halje, ter ima 5 malih pozlačenih orlastih gumbov.

Pod vsakim takim zaklopcem je od znotraj prsen žep z vodoravno poro.

Na sprednjih koncih stoječega vratnika sta 8·5 centimetrov dolga nášva (paroli) od temnorjavega žameta; rudniški uradniki od VIII. činovnega razreda navzgor nosijo na teh nášvih 5 centimetrov dolge zlate pasce, kateri so 33 milimetrov široki.

Čin se zaznamuje z rožicami, katere so vezene v srebru ali pa so iz stisnjenega srebra, in sicer nosijo uradniki V. činovnega razreda eno rožico s premérom 2·5 centimetra (vzorec 9.), uradniki VIII. in XI. razreda eno rožico s premérom 1·7 centimetra, uradniki VII. in X. razreda dvé taki rožici, uradniki VI. in IX. razreda pa tri take rožice.

Po leti se smejo nositi rudarske halje iz lahkih, črnih, suknu podobnih tvarin, toda samo tako napravljene, kakor je zgoraj predpisano.

11. Hlače

so za vse činovne razrede rudniških uradnikov enake, iz novosivega sukna, spredaj z razporo, spodaj zaprte, in imajo na obeh straneh po en žep, ki se zapénja.

Po leti se smejo nositi hlače iz lahke drapobojne tvarine, bélih hlač nositi pa ní dopuščeno.

12. Službena kapa

je iz črnega sukna, v ostalem pa enaka službeni kapi, predpisani za službeno uniformo c. k. državnih uradnikov (vzorec 27., 28.).

C. k. rudniškim uradnikom se dovoljuje, da namesto té kape nosijo obče rabljeno jamniško kapo (vzorec 29., 30.) iz črne klobučine s zlatovezenim rudarskim znamenjem na desni strani, spredaj pa z orlasto rožico sè zamko in malim orlastim gumbom.

Vzorec 5.

Vzorec 9.

Vzorec 27., 28.

Vzorec 29., 30.

13. Životnik (telovnik, vésta)

je od enakega črnega sukna, kakor rudarska halja, s hrbtnim delom iz črnega kanevasa; spredaj od vratu doli je proti prsom izkrojen 10 centimetrov globoko, ter se zapenja s sedmimi, na sprednjem robu desnega prsnega dela nameščenimi, malimi, pozlačenimi orlastimi gumbi.

Oba prsna dela sta na sprednjem, dolenjem oglu na pošev prestrižena ter imata na vnanji strani po en vodoraven žep, čegar ustje je opremljeno s suknenostestvico, široko 2 centimetra.

Hrbtni del je na sredi 7 centimetrov dolgo razklan in ima pasno spono in zaponec (kopčo).

Po leti se smejo nositi beli telovniki gori povedanega kroja, opremljeni s predpisanimi orlastimi gumbi.

14. Rudarski meč

se nosi v službi pri vseh uradnih opravilih, kjer se po naravi opravila ali kraja ne zadéva.

15. Za uniforemsko zavratnico

se nosijo črne, svilene ali atlasove voze v obliki petlje, široke 2 do 3 centimetre.

16. Gledé rudarskega usnija in rokovic veljajo predpisi, podani pod št. 4. in 8.

17. Z uniformo je nositi samo in edino belo perilo.

§. 3.

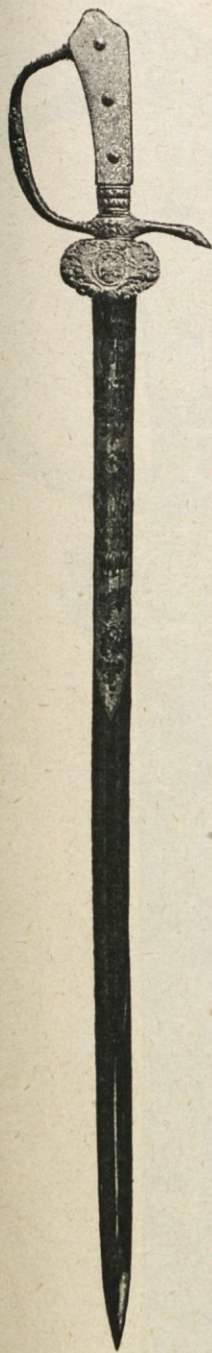
V §. 32. ukaza vsega ministerstva z dne 20. oktobra 1889. l. (Drž. zak. št. 176.) za prvi žalovalni razred predpisana žalovalna znamenja naj za gozdne uradnike poleg tenčice, ovite okrog srednjega levega nadlehta v širjavi 8 centimetrov, in poleg tenčične povlake črez klobukovo petljo obsegajo tenčično povlako črez rokovišče lovskega noža, pri rudniških uradnikih pa poleg ravnokar omenjene tenčice okrog nadlehtu tudi tenčično povlako črez rudarsko, na rudarskem klobuku nameščeno znamenje s cesarsko krono ter hrastovimi in lovorovimi vejicami vréd in pa črez rokovišče rudarskega meča.

§. 4.

V ostalem naj tudi za gozdne in rudniške uradnike veljajo določila v ukazu vsega ministerstva z dne 20. oktobra 1889. l. (Drž. zak. št. 176.).

Falkenhayn s. 1.

Vzorec 1. a.

Vzorec 1. b.

Vzorec 1. c.

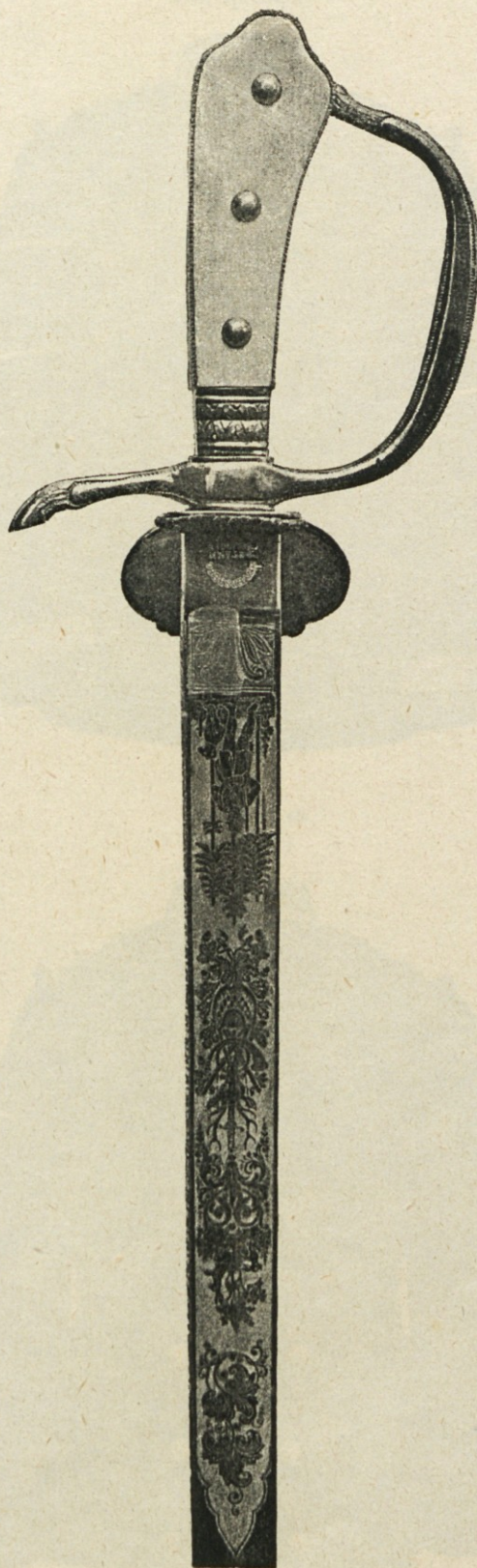

FIGURE 1

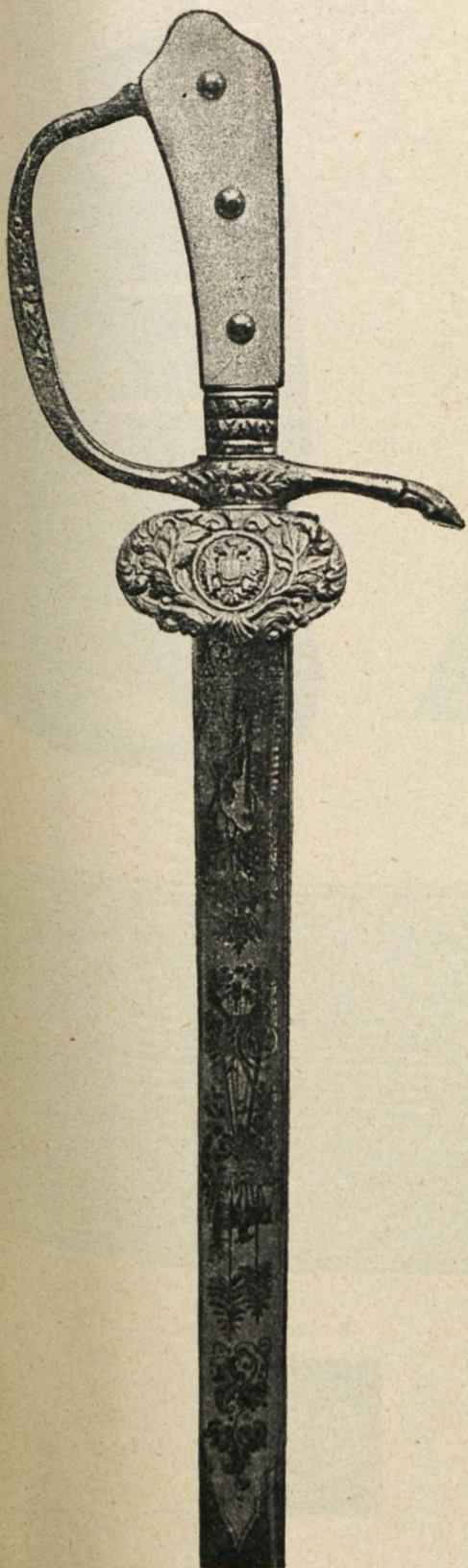
FIGURE 2

FIGURE 3

Vzorec 1. *d.*

Vzorec 2.
(Od spredaj.)

Vzorec 3. *a.*
(Od zadaj.)

Figure 2.
(100 yards)

Figure 3.
(100 yards)

Figure 4.

Vzorec 3. b.
(Od strani.)

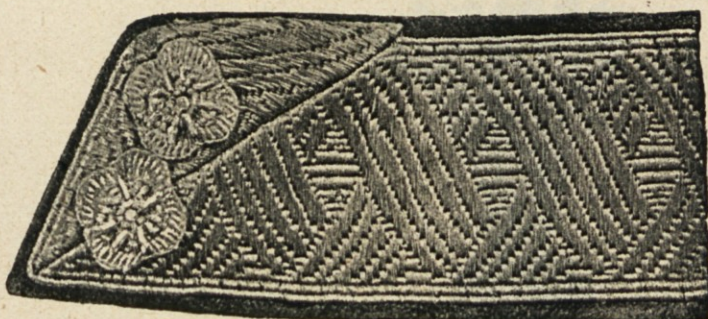
Vzorec 4.

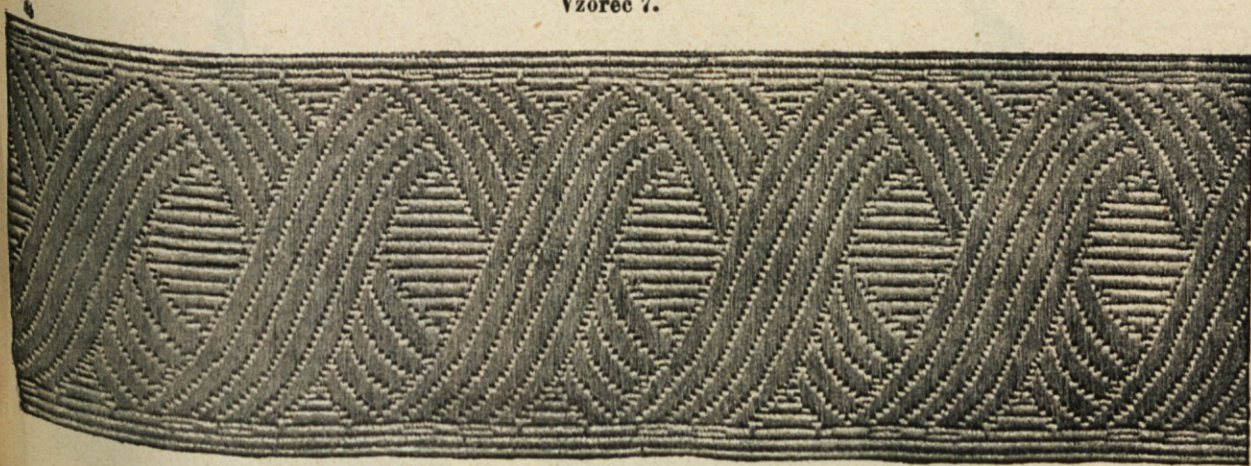
Vzorec 5.

Vzorec 6.

Vzorec 7.

Vzorec 8.

Vzorec 9.

Figure 1.

Figure 2.

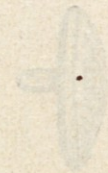

Figure 3.

Figure 4.

Figure 5.

Figure 6.

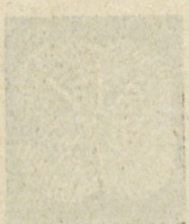
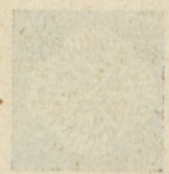
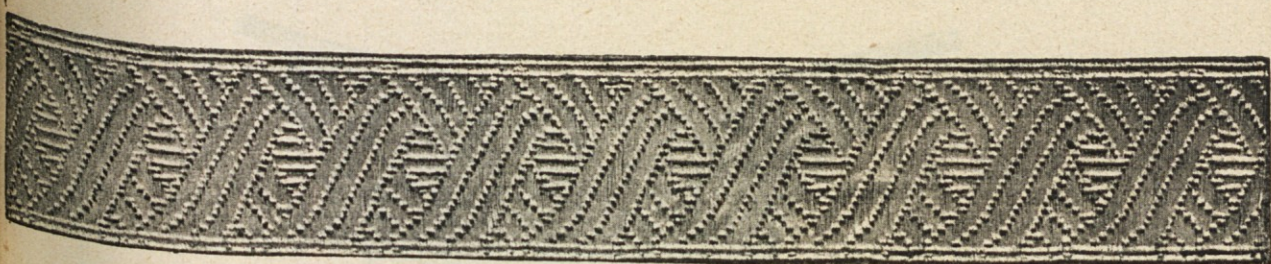

Figure 7.

Vzorec 10.

Vzorec 11. a.
(Od spredaj.)

Vzorec 11. b.
(Od strani.)

Figure 11.

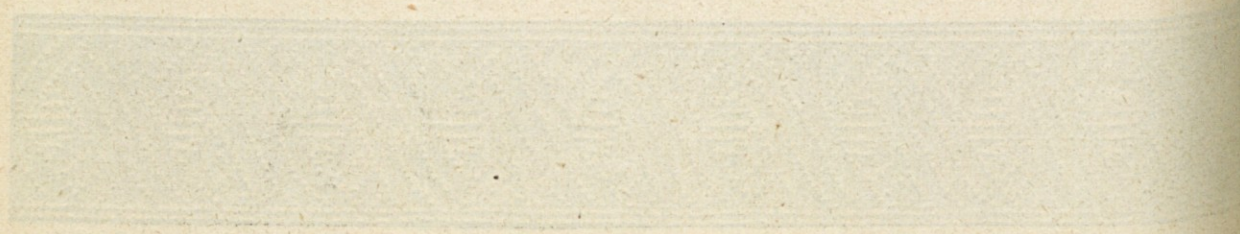
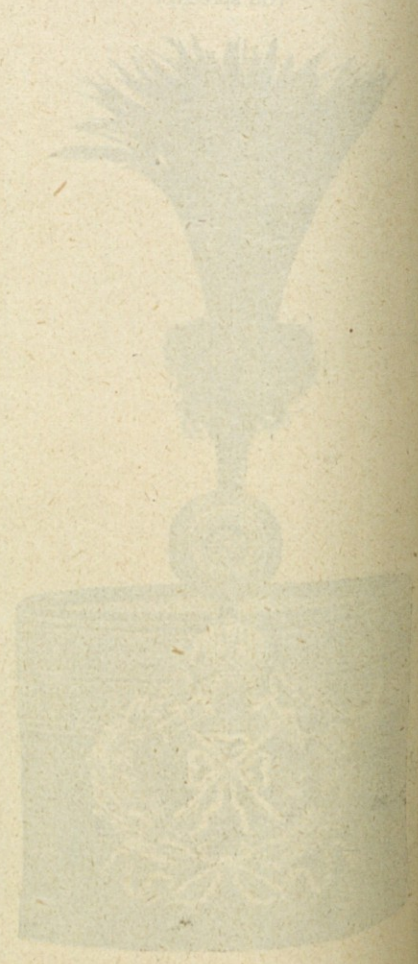

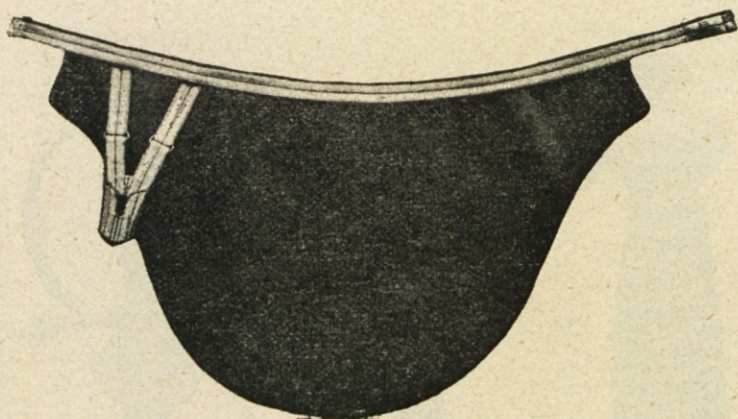
Figure 12.
Left side.

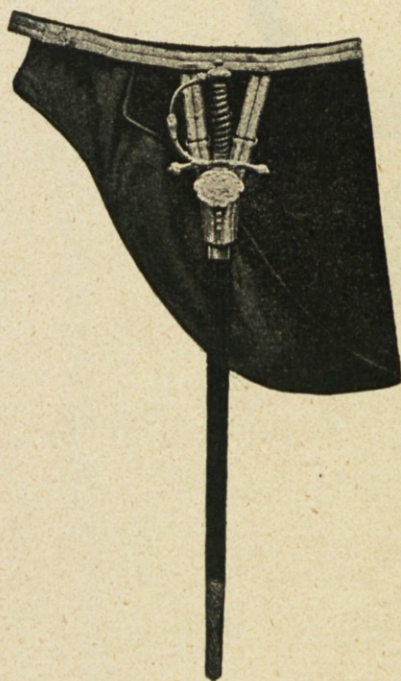
Figure 13.
Right side.

Vzorec 12.

Vzorec 13.

Vzorec 14.

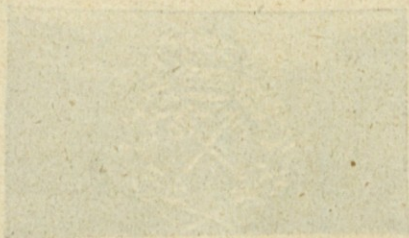
FIGURE 12.

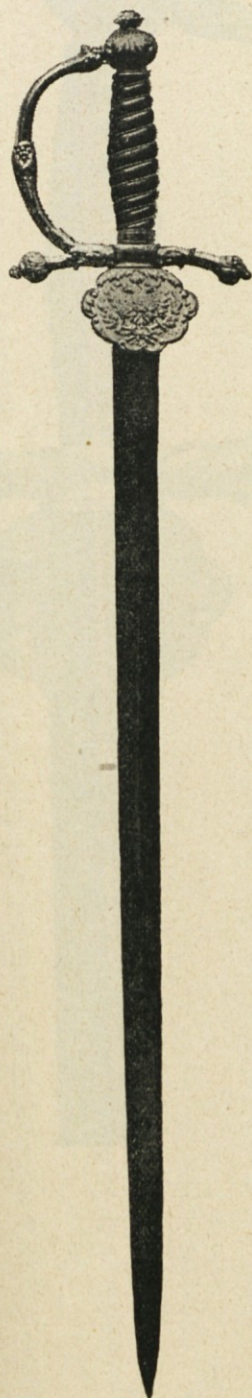
FIGURE 13.

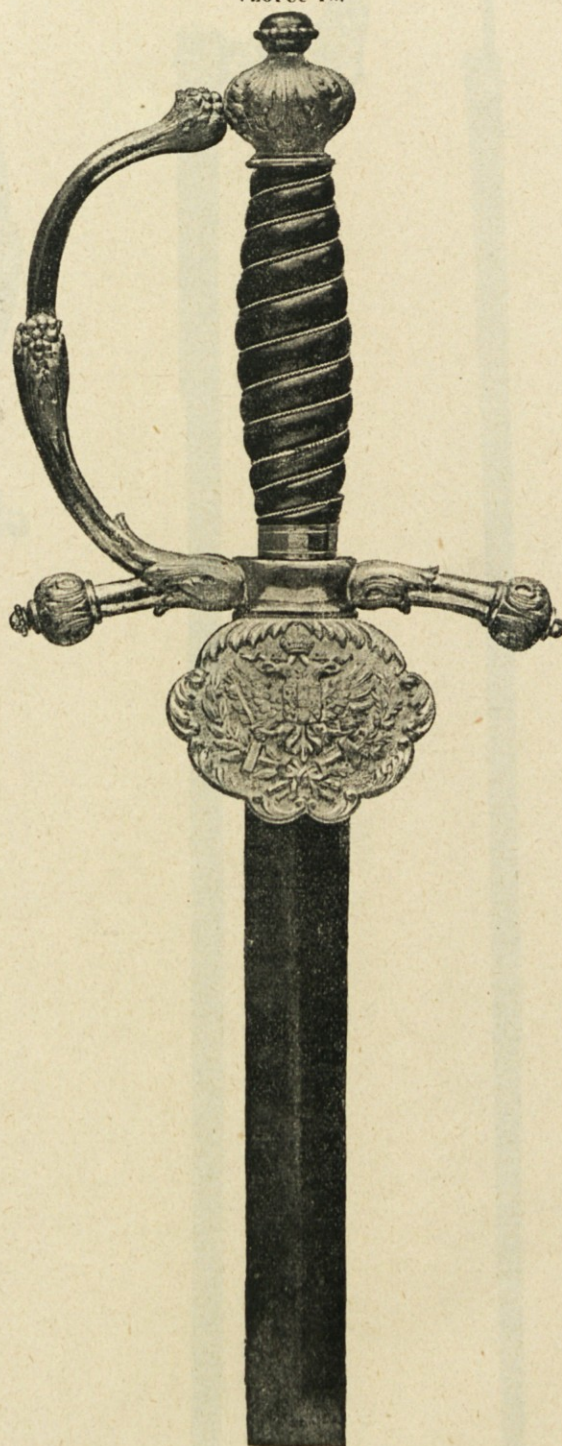
FIGURE 14.

Vzorec 15.

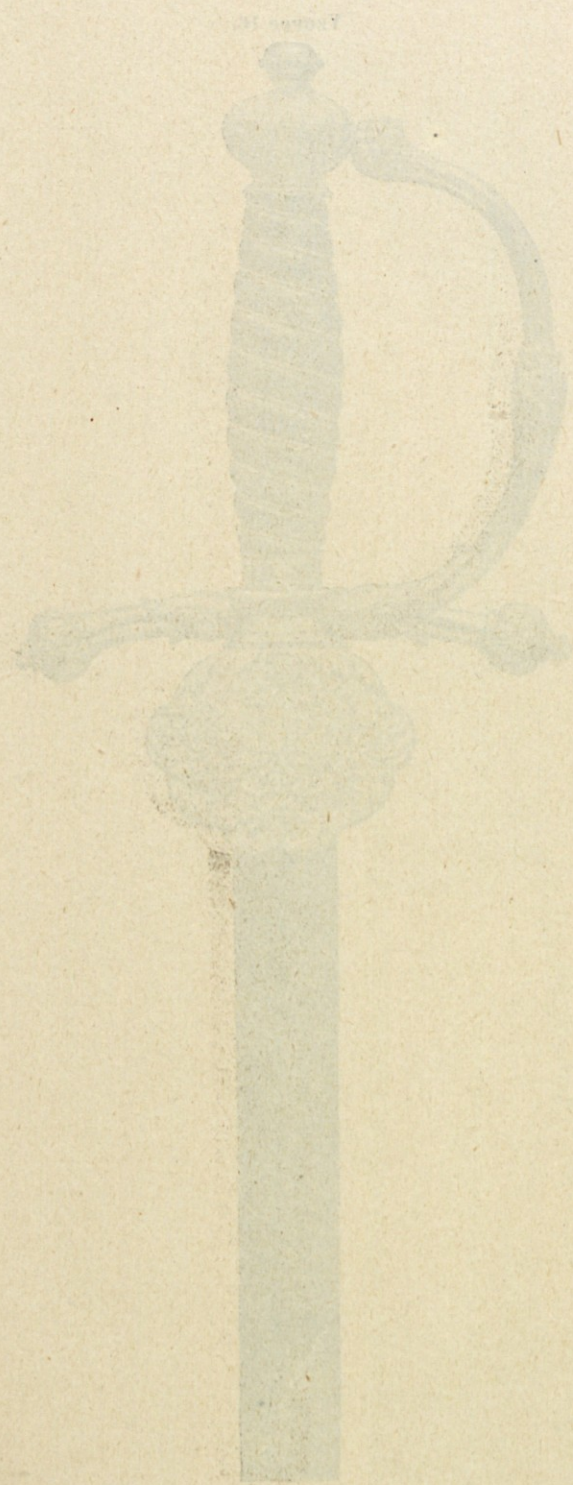

Vzorec 16.

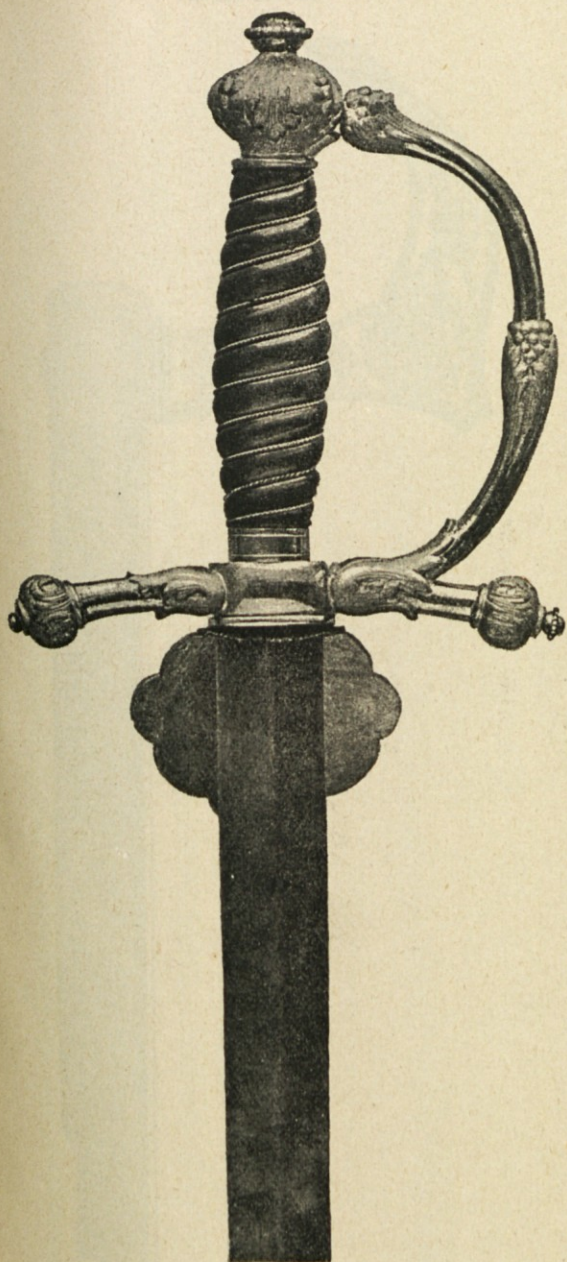

Vzorec 18.

Vzorec 17.

Vzorec 19. a.

Vzorec 19. b.

Figure 10. A.

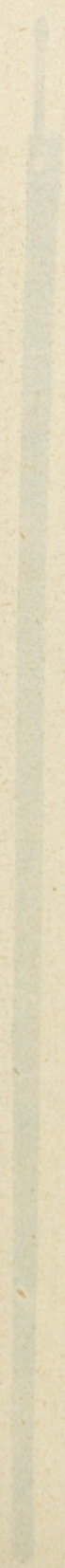

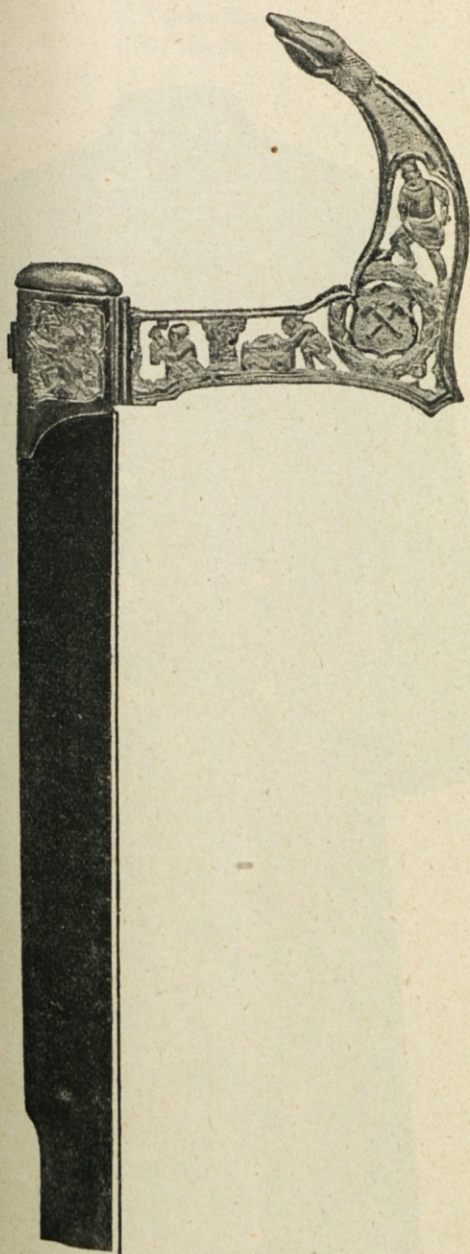
Figure 11. B.

Figure 12. C.

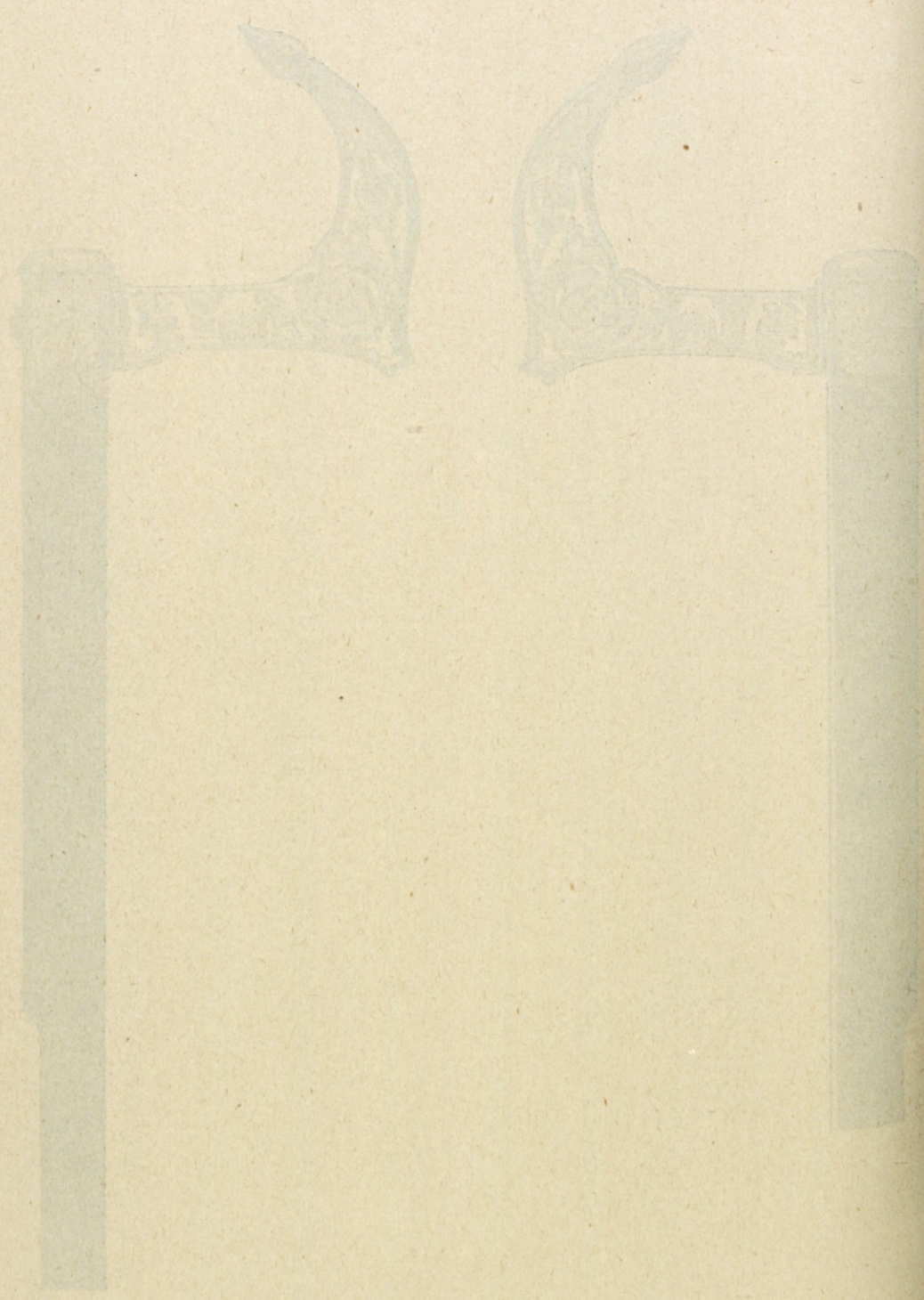

Vzorec 20. *a.*

Vzorec 20. *b.*

Vzorec 21.
[(Od spredaj.)]

Vzorec 22.
(Od zadaj.)

Vzorec 23.

FIGURE 1
Front viewFIGURE 2
Back viewFIGURE 3
Detail of button

Vzorec 24.
(Od spredaj.)

Vzorec 25.
(Od zadaj.)

Vzorec 26.
(Od strani.)

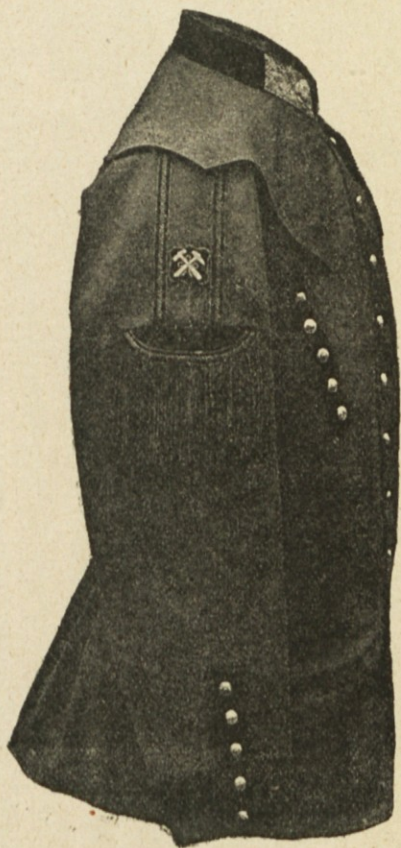

FIGURE 1
(a) (b) (c)

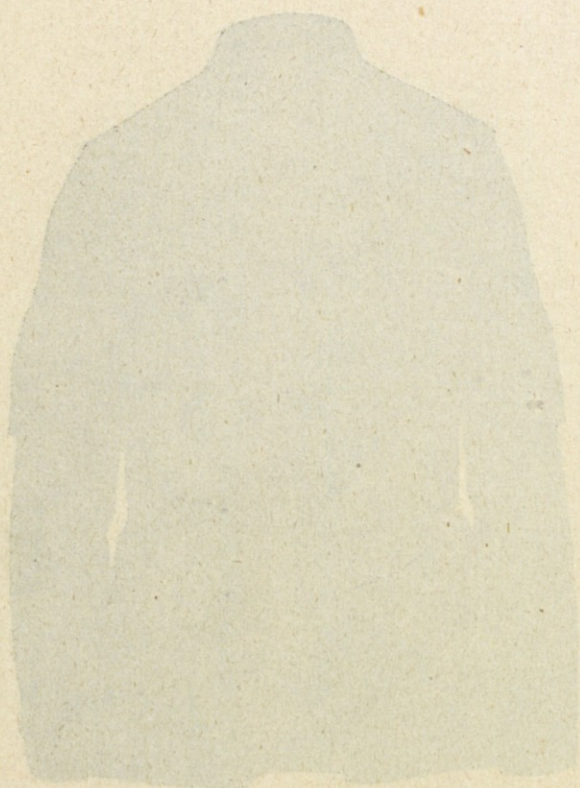
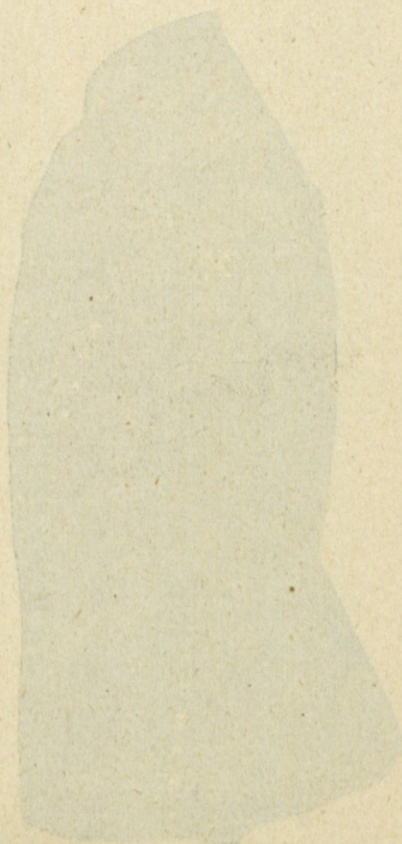

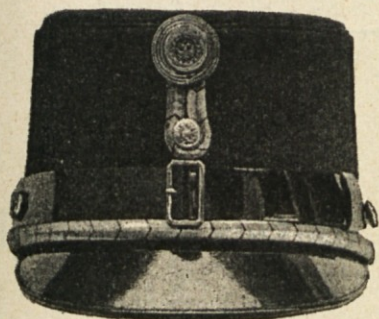
FIGURE 2
(a) (b) (c)

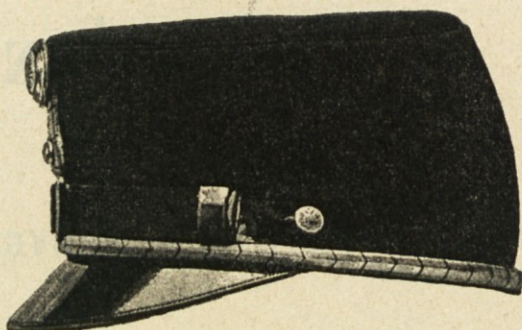
FIGURE 3
(a) (b) (c)

Vzorec 27.
(Od spredaj.)

Vzorec 28.
(Od strani.)

Vzorec 29.
(Od spredaj.)

Vzorec 30.
(Od strani.)

